

POJIŠTĚNÍ EXPORTU

Nečekejte na poslední chvíli

Klienti EGAP by neměli spoléhat na to, že analýza jejich žádosti o pojištění bude pouhou formalitou.

Karel Pleva

předseda představenstva a generální ředitel EGAP

Poptávka českých exportérů po pojištění financování v poslední době rapidně roste. Její uspokojení je jednou z hlavních priorit státní úvěrové pojišťovny EGAP. Ta poskytuje státem podporované úvěrové pojištění, jež firmám dává jistotu, že ani v rizikových zemích nepřijdou o peníze v případě, že jim jejich zahraniční odběratel bezdůvodně nezaplatí, nebo zkrachuje.

Právě kvůli růstu poptávky ve spolupráci s jednotlivými komerčními bankami v Exportní garanci a pojišťovací společnosti přistupujeme ke krokům, které mají za úkol urychlit a posílit transparentnost průběhu zpracování pojistných rozhodnutí a návazného uzavírání pojistných smluv.

Očekávání vs. realita

První kroky v tomto směru už jsme udělali. Pro zkvalitnění vnitřních řídicích procesů vyčlenila společnost z obchodního úseku útvar analýzy pojišťovacích rizik, posílila jej a vybudovala rovněž zcela nový systém pro trvalou identifikaci, měření, monitorování a řízení rizik, která na sebe od bank a vývozců přebírá.

To však samo o sobě nestačí. Rozhodující bude změna ve spolupráci s klienty. Zatím se až příliš často stává, že vývozce dlouho a složitě vyjednává s bankou o exportním úvěru a teprve když dojde k dohodě, obrátí se na státní úvěrovou pojišťovnu se žádostí o pojištění. V takové fázi už nezdědka bývá exportér v časové tísní a očekává, že když už se s bankou konečně na všem domluví, bude pojištění jen formalitou, vyřízenou málem na počkání.

Ale tak tomu není a ani nemůže být. Naše společnost přebírá značné riziko a přístup

k analýze a zajišťování úvěrových rizik proto nemůže být v žádném případě pouze formální. Jinak by mohla velmi brzy vyčerpat své pojistné fondy a musela by přestat pojišťovat se všemi negativními dopady nejen na přímé vývozce, ale i na širokou síť jejich domácích subdodavatelů.

Bankovní analýza nestačí

Analýza jednotlivých obchodních případů, kterých EGAP ročně pojistí okolo tří set, musí být velmi důkladná a podrobná. Proto vyžaduje odpovídající podklady a čas a rozhodně ji nelze nahradit analýzou bankovní. U všech vývozních projektů proto nyní bude prakticky nezbytné, aby vývozce vstoupil do kontaktu se státní úvěrovou pojišťovnou ihned, jakmile se ukáže, že bez pojištění se státní podporou to nepůjde.

Jednak se díky tomu mnohem dříve dozví, co všechno po něm bude EGAP vyžadovat, jednak umožní, aby paralelně s bankovní analýzou mohla probíhat analýza projektu z pohledu pojišťovny.

Všichni zúčastnění tak budou mít více času k důkladné přípravě, která je základem budoucího obchodního úspěchu, ubude zbytečných nedorozumění a stresových situací i pokusů zachránit všechno na poslední chvíli politickou přímlovou.

Millardové pojištění

To vše platí tím spíše, že poptávka po pojištění se státní podporou rok od roku roste, a to jak ze strany samotných exportérů, tak i bank, které jejich vývozní projekty financují. Loni EGAP pojistil rekordních 62 miliard korun vývozních úvěrů, bankovních záruk a investic v zahraničí loni pojistil EGAP.

62 miliard korun vývozních úvěrů, bankovních záruk a investic v zahraničí loni pojistil EGAP.

A výhled do příštích let napovídá, že by tento rekord mohl být brzy překonán. Pro letošek očekáváme, že bychom mohli pojistit český vývoz až za 65 miliard korun.

Je to tím, že stále více českých exportérů hledá možnosti uplatnění i na trzích mimo

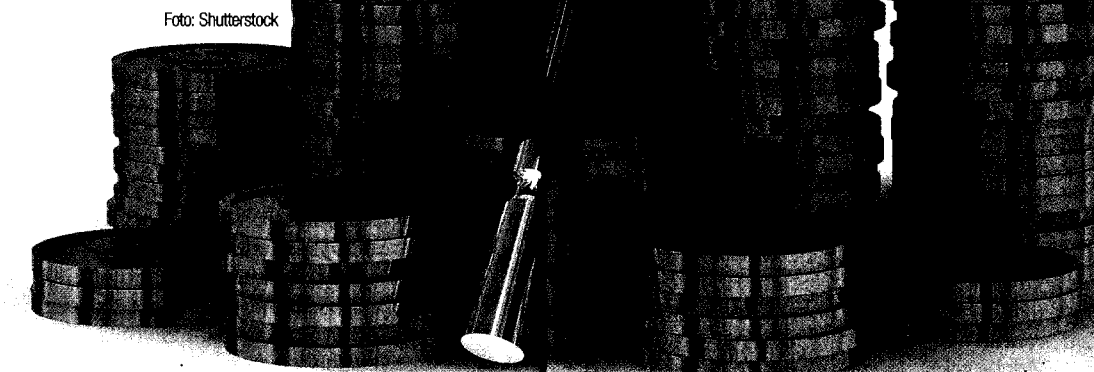

Foto: Shutterstock

EU. Například téměř 40 procent nově uzavřených pojistných smluv EGAP kryje rizika spojená s vývozem do Ruské federace. Se započtením dalších zemí SNS je to více než polovina. Zájem je také o pojištění vývozu do Vietnamu, Indie a řady dalších zemí.

Navíc řada exportérů exportérů »vyrostla« z pozice subdodavatelů do rolí hlavních dodavatelů velkých investičních celků. Dokázali využít skutečnosti, že se někteří jejich konkurenti vlivem krize stáhli do pozadí. Ale přispěli jsme k tomu i my. Loni platila dočasná protikrizová opatření, jejichž platnost se zčásti protáhla i do letošního roku.

Sedmdesátinásobný přínos

Státní podpora exportu je standardním nástrojem, který se používá ke stimulaci ekonomiky ve všech vyspělých zemích. Patří mezi nejúčinnější protikrizové a prorůs-

tové nástroje s velmi rychlou návratností vložených prostředků.

To lze dokumentovat právě i na příkladu státní úvěrové pojišťovny, která do současné doby do svých pojistných fondů ze státního rozpočtu obdržela dotace v celkové výši 5,6 miliardy korun.

Aniž by z těchto dotací bylo cokoli utráceno, neboť slouží především ke splnění požadavků na kapitálovou přiměřenost, umožnily ke dnešku pojistit vývozní úvěry v celkové hodnotě přesahující 400 miliard. To znamená, že každá koruna ze státního rozpočtu, použitá jako vklad do pojistných fondů, podpořila více než sedmdesátkrát vyšší hodnotu vývozních úvěrů.

Širokospektrální pojištění

Národohospodářský dopad je však díky multiplikačnímu efektu pojištění se státní

podporou ještě vyšší. Pojistka kryje zpravidla jen část hodnoty vývozního kontraktu, a tak celková hodnota vývozu podpořeného pojištěním je vyšší než hodnota uzavřených pojistných smluv.

V roce 2009 EGAP pojištěním 62 miliard korun vývozních úvěrů, záruk a investic podpořil vývoz za přibližně 170 miliard korun.

Pojistnými produkty pokrývá kompletní spektrum potřeb vývozců i jejich financujících bank. Nabídka se za osmnáct let od založení společnosti průběžně rozšiřovala a dnes obsahuje, kromě pojištění vývozních dodavatelských a odběratelských úvěrů, což jsou typické produkty státních úvěrových pojišťoven, také pojištění úvěrů na předexportní financování výroby.

Nově přibýly příspěvky na předexportní financování komercializace výsledků vědy a výzkumu, pojištění investic českých podnikatelů v zahraničí, úvěrů na jejich financování a také pojištění záruk vystavovaných bankami za české vývozce. ■

Příklady zemí podle teritoriálního rizika

Klasifikace vychází ze zjištění Mezinárodního měnového fondu a Světové banky a zkušeností exportních pojišťoven a udává míru rizika v obchodním styku. Země člení na stupnici od 1 do 7, kde vyšší číslo značí vyšší rizikovitost. Speciální kategorií je skupina zemí označených nulou, u kterých by mělo pojištění komerčních rizik probíhat na tržním principu, tedy bez státní podpory.

- 0 Austrálie, Island, Japonsko, Jižní Korea, Kanada, Lichtenštejnsko, Monako, Norsko, Nový Zéland, Portoriko, San Marino, Singapur, Švýcarsko, USA, státy EU kromě Bulharska, Estonska, Litvy, Lotyšska, Polska a Rumunska
- 1 Hongkong, Tchaj-wan
- 2 Čína, Chile, Kuvajt, Polsko, Saúdská Arábie
- 3 Ažírsko, Brazílie, Indie, Izrael, Jihoafrická republika, Spojené arabské emiráty
- 4 Bulharsko, Egypt, Estonsko, Litva, Rumunsko, Rusko, Turecko
- 5 Ázerbajdžán, Chorvatsko, Lotyšsko, Makedonie, Vietnam
- 6 Albánie, Černá hora, Gruzie, Írán, Srbsko, Sýrie
- 7 Afghánistán, Argentina, Bělorusko, Bosna a Hercegovina, Irák, Kuba, Ukrajina Zdroj: EGAP

Kde se pojistit

Pojištění středně a dlouhodobých vývozních úvěrů a investic v zahraničí lze získat jen u státní pojišťovny EGAP. U krátkodobých pohledávek uspějete i u komerčních úvěrových pojišťoven.

Euler Hermes Čescob

- » Je v současnosti vedoucí soukromou úvěrovou pojišťovnou v České republice.
- » Výhodou je zázemí skupiny Euler Hermes, lídra světového trhu úvěrového pojištění.

Atradius

- » Dvojkou na českém trhu komerčního úvěrového pojištění.
- » Na svých internetových stránkách nabízí rozsáhlou databázi informací o jednotlivých zemích.

KUPEG

- » Minoritním akcionářem KUPEG je státní EGAP, většinu akcií vlastní belgická úvěrová pojišťovna Ducroire - Delcredere.
- » Samotná státní úvěrová pojišťovna zůstává zpravidla jedinou možností pro vývozce, kteří směřují do některé z rizikových zemí, které nejsou komerčně pojistitelné.

Výše pojistného v komerčním pojištění krátkodobých pohledávek závisí na pojištěném objemu a délce splatnosti. V současné době se pohybuje mezi 0,3 a jedním procentem z hodnoty pojištěných pohledávek. Zdroj: Ekonom